

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే చతుర్దశోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

సంప్రస్థితే ద్వారకాయాం జిష్ణౌ బంధుదిదృక్షయా |
జ్ఞాతుం చ పుణ్యశ్లోకస్య కృష్ణస్య చ విచేష్ఠితం || 1 ||

వ్యతీతాః కతిచిన్మాసాస్తదా నాయాత్తతోఽర్జునః |
దదర్శ ఘోరరూపాణి నిమిత్తాని కురూద్వహః || 2 ||

కాలస్య చ గతిం రౌద్రాం విపర్యస్తర్తుధర్మిణః |
పాపీయసీం నృణాం వార్తాం క్రోధలోభాన్పతాత్మనాం || 3 ||

జిహ్మాప్రాయం వ్యవహృతం శార్వమిశ్రం చ సౌహృదం |
పితృమాతృసుహృద్భ్రాతృదంపతీనాం చ కల్కనం || 4 ||

నిమిత్తాన్యత్యరిష్టాని కాలే త్వనుగతే నృణాం |
లోభాద్యధర్మప్రకృతిం దృష్ట్వోవాచానుజం నృపః || 5 ||

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

సంప్రేషితో ద్వారకాయాం జిష్ణుర్బంధుదిదృక్షయా |
జ్ఞాతుం చ పుణ్యశ్లోకస్య కృష్ణస్య చ విచేష్ఠితం || 6 ||

గతాః సప్తాధునా మాసా భీమసేన తవానుజః |
నాయాతి కస్య వా హేతోర్నాహం వేదేదమంజసా || 7 ||

అపి దేవర్షిణాఽఽదిష్టః స కాలోఽయముపస్థితః |
యదాఽఽత్మనోఽంగమాక్రీడం భగవానుత్సిస్సృక్షతి || 8 ||

యస్మాన్నః సంపదో రాజ్యం దారాః ప్రాణాః కులం ప్రజాః |
ఆసన్ సపత్నవిజయో లోకాశ్చ యదనుగ్రహాత్ || 9 ||

పశ్యోత్పాతాన్ నరవ్యాఘ్రు దివ్యాన్ భౌమాన్ సదైహికాన్ |
దారుణాన్ శంసతోఽదూరాద్భయం నో బుద్ధిమోహనం || 10 ||

ఊర్వక్ష్మిబాహవో మహ్యాం స్ఫురంత్యంగ పునః పునః |
వేపథుశ్చాపి హృదయే ఆరాధ్ధాస్యంతి విప్రియం || 11 ||

శివైషోద్యంతమాదిత్యమభి రౌత్యనలాననా |
మామంగ సారమేయోఽయమభిరేభత్యభీరువత్ || 12 ||

శస్తాః కుర్వంతి మాం సవ్యం దక్షిణం పశవోఽపరే |
వాహంశ్చ పురుషవ్యాఘ్రు లక్షయే రుదతో మమ || 13 ||

మృత్యుదూతః కపోతోఽయములూకః కంపయన్ మనః |
ప్రత్యులూకశ్చ కుహ్వానైరనిద్రౌ శూన్యమిచ్ఛతః || 14 ||

ధూమా దిశః పరిధయః కంపతే భూః సహద్రిభిః |
నిర్ఘాతశ్చ మహంస్తాత సాకం చ స్తనయిత్సుభిః || 15 ||

వాయుర్వాతి ఖరస్పర్శో రజసా విస్సృజంస్తమః |
అస్సృగ్ష్వర్ంతి జలదా బీభత్సమివ సర్వతః || 16 ||

సూర్యం హతప్రభం పశ్య గ్రహమర్దం మిథో దివి |
ససంకులైర్భూతగణైర్జ్వలితే ఇవ రోదసీ || 17 ||

నద్యో నదాశ్చ క్షుభితాః సరాంసి చ మనాంసి చ |
న జ్వలత్యగ్నిరాజ్యేన కాలోఽయం కిం విధాస్యతి || 18 ||

న పిబంతి స్తనం వత్సా న దుహ్యంతి చ మాతరః |
రుదంత్యశ్రుముఖా గావో న హృష్యంత్యషభా వ్రజే || 19 ||

దైవతాని రుదంతీవ స్విద్యంతి హ్యుచ్చలంతి చ |
ఇమే జనపదా గ్రామాః పురోద్యానాకరాశ్రమాః |
భ్రష్టశ్రియో నిరానందాః కిమఘం దర్శయంతి నః || 20 ||

మన్య ఏతైర్మహోత్పాతైర్నానం భగవతః పదైః |
అనన్యపురుషశ్రీభిర్ద్వీనా భూర్హతసౌభగా || 21 ||

ఇతి చింతయతస్తస్య దృష్టారిష్టేన చేతసా |
రాజ్ఞః ప్రత్యాగమద్ బ్రహ్మాన్ యదుపుర్యాః కపిధ్వజః || 22 ||

తం పాదయోర్నిపతితమయథాపూర్వమాతురం |
అధోవదనమబ్బిందూన్ సృజంతం నయనాబ్జయోః || 23 ||

విలోకోద్విగ్నహృదయో విచ్ఛాయమనుజం నృపః |
పుచ్చతి స్మ సుహృన్నధ్యే సంస్మరన్నారదేరితం || 24 ||

యుధిష్ఠిర ఉవాచ
కచ్చిదానర్తపుర్యాం నః స్వజనాః సుఖమాసతే |
మధుభోజదశార్ఘార్ఘాసాత్వతాంధకవృష్ణయః || 25 ||

శూరో మాతామహః కచ్చిత్స్వస్త్వాస్తే వాథ మారిషః |
మాతులః సానుజః కచ్చిత్కుశల్యానకదుందుభిః || 26 ||

సప్త స్వసారస్తత్ప్తో మాతులాన్యః సహాత్మజాః |
ఆసతే సస్నుషాః క్షేమం దేవకీప్రముఖాః స్వయం || 27 ||

కచ్చిద్రాజాఽఽహుకో జీవత్యసత్పుత్రోఽస్య చానుజః |
హృదీకః ససుతోఽక్రూరో జయంతగదసారణాః || 28 ||

ఆసతే కుశలం కచ్చిద్యే చ శత్రుజిదాదయః |
కచ్చిదాస్తే సుఖం రామో భగవాన్ సాత్వతాం ప్రభుః || 29 ||

ప్రద్యుమ్నః సర్వవృష్టినాం సుఖమాస్తే మహారథః |
గంభీరరయోఽనిరుద్ధో వర్ధతే భగవానుత || 30 ||

సుషేణశ్చారుదేష్టశ్చ సాంబో జాంబవతీసుతః |
అన్యే చ కార్ణిప్లవరాః సపుత్రా ఋషభాదయః || 31 ||

తథైవానుచరాః శౌరేః శ్రుతదేవోద్ధవాదయః |
సునందనందశీర్షణ్యా యే చాన్యే సాత్వతర్షభాః || 32 ||

అపి స్వస్త్యాసతే సర్వే రామకృష్ణభుజాశ్రయాః |
అపి స్మరంతి కుశలమస్మాకం బద్ధసౌహృదాః || 33 ||

భగవానపి గోవిందో బ్రహ్మణ్యో భక్తవత్సలః |
కచ్చిత్పురే సుధర్మాయాం సుఖమాస్తే సుహృద్వృతః || 34 ||

మంగలాయ చ లోకానాం క్షేమాయ చ భవాయ చ |
ఆస్తే యదుకులాంభోధావాద్యోఽనంతసఖః పుమాన్ || 35 ||

యద్భాపలదండగుప్తాయాం స్వపుర్యాం యదవోఽర్చితాః |
క్రీడంతి పరమానందం మహాపౌరుషికా ఇవ || 36 ||

యత్పాదశుశ్రూషణముఖ్యకర్మణా
సత్యాదయో ద్వ్యష్టసహస్రయోషితః |
నిర్జిత్య సంఖ్యే త్రిదశాంస్తదాశిషో
హరంతి వజ్రాయుధవల్లభోచితాః || 37 ||

యద్భాపలదండాభ్యుదయానుజీవినో
 యదుప్రవీరా హ్యకుతోభయా ముపలః |
 అధిక్రమంత్యంఘ్రిభిరాహృతాం బలా -
 త్సభాం సుధర్మాం సురసత్తమోచితాం || 38 ||

కచ్ఛిత్తేఽనామయం తాత భ్రష్టతేజా విభాసి మే |
 అలబ్ధమానోఽవజ్ఞాతః కిం వా తాత చిరోషితః || 39 ||

కచ్ఛిన్నాభిహతోఽభావైః శబ్దాదిభిరమంగలైః |
 న దత్తముక్తమర్థిభ్య ఆశయా యత్ప్రతిశ్రుతం || 40 ||

కచ్ఛిత్త్వం బ్రాహ్మణం బాలం గాం వృద్ధం రోగిణం స్త్రీయం |
 శరణోపసృతం సత్త్వం నాత్యాక్షీః శరణప్రదః || 41 ||

కచ్ఛిత్త్వం నాగమోఽగమ్యాం గమ్యాం వాసత్కృతాం స్త్రీయం |
 పరాజితో వాధ భవాన్ నోత్తమైర్నాసమైః పథి || 42 ||

అపి స్వీత్పర్యభుంక్తాస్త్యం సంభోజ్యాన్ వృద్ధబాలకాన్ |
 జగుస్పితం కర్మ కించిత్ కృతవాన్న యదక్షమం || 43 ||

కచ్ఛిత్ ప్రేష్టతమేనాథ హృదయేనాత్మబంధునా |
 శూన్యోఽస్మి రహితో నిత్యం మన్యసే తేఽన్యథా న రుక్ || 44 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
 ప్రథమస్కంధే యుధిష్ఠిరవితర్కో నామ చతుర్దశోఽధ్యాయః ||